

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 115/01-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. decembra 2001 predbežne prerokoval podnet na začatie konania V. S., bytom V. B., zastúpeného advokátom JUDr. I. G., Advokátska kancelária, P., pre porušenie jeho základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 41, čl. 46 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 37 Listiny základných práv a slobôd a pre porušenie ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. VI Gc 4065/00 v spojení s opatrením z 24. októbra 2000 a takto

r o z h o d o l :

Podnet V. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 1. júna 2001 doručené podanie V. S., bytom V. B.(ďalej len „navrhovateľ“), označené ako „Sťažnosť“, v ktorom namietal porušenie jeho ústavných práv Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v súvislosti s jeho podnetom na podanie návrhu na zapretie otcovstva generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podľa § 62 ods. 1 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“).

Ústavný súd listom z 21. júna 2001 upozornil navrhovateľa na náležitosti kvalifikovaného podania na začatie konania bližšie upravené najmä v § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a vyzval ho, aby nedostatky svojho podania odstránil v lehote 21 dní od doručenia výzvy ústavného súdu.

Podaním zo 16. júla 2001 označeným ako „Návrh“, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 18. júla 2001, doplnil navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu náležitosti pôvodného podania z 1. júna 2001.

Z podaní navrhovateľa a listinných dôkazov, ktoré na podporu svojich tvrdení ústavnému súdu predložil, vyplýva, že 23. mája 1985 uzavrel manželstvo s H. S., rod. S. Počas trvania manželstva sa 11. júna 1986 narodila dcéra N. S. Manželstvo navrhovateľa a menovanej H. S., rod. S., bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi č. k. 11 C 171/90-18 z 20. novembra 1990, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. novembra 1990. Maloletá N. S. bola zverená do výchovy a opatery matky. Navrhovateľovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej 600,- Sk mesačne. Následne bolo rozsudkom

Okresného súdu v Prievidzi sp. zn. P 49/91 z 24. februára 1995 zvýšené výživné na sumu 800,– Sk mesačne.

Navrhovateľ uviedol, že na základe lekárskejších vyšetrení v roku 1995 zistil, že je od narodenia neplodný, vzhľadom na uplynutie šesťmesačnej zákonnej lehoty na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa podľa § 57 zákona o rodine však návrh na zapretie otcovstva nepodal.

Až v roku 2000 vzhľadom na zdravotný stav svojej súčasnej manželky, kvôli ktorému potreboval (ako uvádza) viac finančných prostriedkov na lieky, a v dôsledku návrhu bývalej manželky na zvýšenie výživného na maloletú N. S. na sumu 1 800,– Sk mesačne podal navrhovateľ podnet na podanie návrhu na zapretie otcovstva podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine generálnym prokurátorom. Podanie navrhovateľ urobil 27. júla 2000 ústne do zápisnice na Okresnej prokuratúre v Prievidzi.

Podnet navrhovateľa bol postúpený Krajskej prokuratúre v Trenčíne, ktorá ho 7. septembra 2000 opatrením č. k. Kc 3013/2000-7 odložila. Dôvodom takéhoto postupu bol právny názor Krajskej prokuratúry v Trenčíne, že podmienkami podania návrhu na zapretie otcovstva generálnym prokurátorom podľa zákona o rodine sú: uplynutie zákonnej lehoty na podanie návrhu jednému z rodičov, záujem spoločnosti na podaní takéhoto návrhu a možnosť spoľahlivo preukázať, že muž, ktorému svedčí zákonná domnienka otcovstva, dieťa nesplodil.

Generálna prokuratúra na základe opakovaného podnetu navrhovateľa preskúmala postup a vybavenie podnetu navrhovateľa Krajskou prokuratúrou v Trenčíne s tým, že sa stotožnila s jej právnym názorom, pričom uviedla, že sa jej nepodarilo získať žiaden spoľahlivý dôkaz o vylúčení otcovstva navrhovateľa, pretože matka odmieta podrobiť maloletú N. S. krvnej skúške, pričom navrhovateľ použil argument neplodnosti až po 14 rokoch, hoci o mimomanželskom styku matky dieťaťa vedel a pokladal dieťa za svoje.

Z vyššie uvedených dôvodov 24. októbra 2000 podnet navrhovateľa odložila.

Navrhovateľ namieta, že právny názor generálnej prokuratúry, ako aj Krajskej prokuratúry v Trenčíne je nesprávny, pretože spoľahlivé preukázanie, že muž, ktorému svedčí zákonná domnienka otcovstva, dieťa nesplodil („... ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa“), v zmysle § 58 zákona o rodine sa týka dokazovania pred súdom a rozhodnutia súdu a nejde teda v zmysle § 62 ods. 1 zákona o rodine o podmienku pre podanie návrhu na zapretie otcovstva generálnym prokurátorom na súd.

Prokuratúra nebola z tohto dôvodu oprávnená podnet odložiť a tým, že tak urobila, neumožnila, aby vo veci rozhodol nezávislý a nestranný súd.

Podstata navrhovateľom namietaného porušenia základných práv tkvie teda v tom, že v dôsledku postupu orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemal možnosť obrátiť sa na nezávislý súd, aby rozhodol, či je alebo nie je otcom maloletej N. S. Následne tak došlo aj k porušeniu jeho rodinných a vlastníckych práv, pretože je naďalej viazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletej N. S.

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že „v konaní vedenom Krajskou prokuratúrou v Trenčíne pod č. k. KC 3013/2000 v spojení s opatrením zo dňa 7. 9. 2000 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní č. k. VI. Gc 4065/00-5 v spojení s opatrením zo dňa 24. 10. 2000 vo veci podnetu na podanie návrhu na zapretie otcovstva V. S. došlo k porušeniu jeho ústavných a základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, 41, 46, 47 ods. 3, Ústavy slovenskej republiky, čl. 37 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a protokolu č. 1 čl. 1 k nemu“.

II.

Podanie navrhovateľa možno kvalifikovať ako podnet na začatie konania pre porušenie práv podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky [ďalej len „ústava“ (v znení platnom a účinnom do 1. júla 2001)] v spojení s § 18 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh (vrátane podnetu) predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia prijatiu podnetu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Navrhovateľ žiadal vysloviť porušenie svojich základných práv v konaní vedenom Krajskou prokuratúrou v Trenčíne pod sp. zn. Kc 3013/2000 v spojení s opatrením zo 7. septembra 2000 a v konaní vedenom generálnou prokuratúrou pod sp. zn. VI Gc 4065/00 v spojení s opatrením zo dňa 24. októbra 2000.

V konaní o podnete podľa čl. 130 ods. 3 ústavy je ústavný súd oprávnený zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu prostredníctvom opravného prostriedku dostupného fyzickej alebo právnickej osobe (I. ÚS 36/96, I. ÚS 78/99).

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre (platného a účinného v čase vybavovania podnetu navrhovateľa) mohol ten, kto podal podnet, žiadať preskúmanie zákonnosti jeho vybavenia opakovaným podnetom, ktorý vybavil nadriadený prokurátor.

Na základe vyššie uvedenej skutočnosti, ako aj právomoci podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine podať návrh na zapretie otcovstva, ktorá patrí len generálnemu prokurátorovi, ústavný súd za právne významného odporcu, proti ktorému podnet navrhovateľa smeruje, považoval len generálnu prokuratúru, resp. generálneho prokurátora.

Postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne sa zaoberal len vzhľadom na skutočnosť, že sa s ním stotožnila aj generálna prokuratúra.

Podľa čl. 46 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky (ods. 1).

Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon (ods. 4).

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu ...

Právne prostriedky určenia otcovstva vychádzajú z niekoľkých základných spoločenských požiadaviek. Okrem požiadavky, aby sa právny vzťah v čo najväčšom počte prípadov stotožňoval so vzťahom biologickým, je to aj požiadavka, aby tento vzťah bol určený v čo najkratšej dobe po narodení dieťaťa v záujme maximálnej stability právneho vzťahu rodiča a dieťaťa.

V dôsledku uplatnenia týchto dvoch zásad právny poriadok v ustanovení § 57 zákona o rodine priznáva manželovi matky narodeného dieťaťa právo do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa dozvie, že sa jeho manželke narodilo dieťa, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

Podľa rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 15/98 čl. 46 ods. 1 ústavy upravuje prístup k súdu ako možnosť predložiť súdu na rozhodnutie spor o tie práva, ktoré sa podľa rozhodnutia zákonodarcu môžu predkladať súdu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že právo manžela matky narodeného dieťaťa podľa § 57 zákona o rodine požíva plnú ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, a keďže ide o právo občianskej povahy (občianskeho charakteru), aj ochranu v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V dôsledku požiadavky ochrany záujmov dieťaťa smerujúcich k stabilizácii jeho právneho postavenia, teda v záujme maximálnej stability právneho vzťahu rodiča a dieťaťa, je však toto právo manžela matky narodeného dieťaťa časovo obmedzené prekluzívnou lehotou šiestich mesiacov, ktorá začína plynúť dňom, keď sa manžel matky dozvedel o narodení dieťaťa, pričom jej márnym uplynutím právo manžela matky narodeného dieťaťa zaprieť na súde, že je jeho otcom, zaniká.

Nevyhnutným predpokladom poskytnutia súdnej ochrany je pritom taký prejav fyzickej alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha jej poskytnutia, napríklad vo forme návrhu na začatie konania, resp. žaloby. K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods.1 ústavy preto dochádza v prípade, keď sa subjekt domáhal svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ale súdna ochrana tomuto právu napriek tomu poskytnutá nebola. Súdna ochrana v zmysle čl. 46 ods.1 ústavy predpokladá teda predošlé uplatnenie zákonom stanoveného postupu, ktorým sa oprávnená osoba domáha svojho práva (jeho ochrany) na súde (*mutatis mutandis* I. ÚS 29/94).

Ako však vyplýva z podnetu navrhovateľa, tento sa v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote (a ani neskôr) zákonom upraveným postupom svojho práva zaprieť otcovstvo na súde nedomáhal, pričom márnym uplynutím tejto lehoty uvedené právo *ex lege* zaniklo.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nemohlo dôjsť k porušeniu práva na súdnu ochranu navrhovateľa.

Z rovnakého dôvodu v uvedenej právnej veci neprichádza do úvahy ani porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého má každý právo na to, aby nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom rozhodol o jeho občianskych právach alebo záväzkoch ...

Nevyhnutným predpokladom uplatnenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je, aby právo, o ktorom má nezávislý a nestranný súd zriadený

zákonom rozhodovať (v tomto prípade právo navrhovateľa zaprieť, že je otcom maloletej N. S.) v čase, keď má o ňom súd rozhodovať, existovalo.

Z ustanovenia § 57 zákona o rodine je zrejmé, že márnym uplynutím šesťmesačnej prekluzívnej lehoty právo navrhovateľa zaprieť na súde, že je otcom maloletej N. S., zaniklo, takže v čase podania podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie návrhu na zapretie otcovstva sa ho už nemohol v zmysle platnej právnej úpravy domáhať.

Navrhovateľ sa pritom nedomáhal práva zaprieť otcovstvo na súde, ale obrátil sa podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine na generálneho prokurátora, proti ktorému aj smeruje jeho podnet na ústavný súd.

Ochrana podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa však týka výlučne konania pred súdom, a nie pred iným štátnym orgánom (I. ÚS 7/00).

Z postavenia prokuratúry v systéme orgánov štátnej moci, z jej právomocí v zmysle ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre (platného a účinného v čase vybavovania podnetu navrhovateľa), ako aj z právomoci generálneho prokurátora podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine v spojení so skutkovými zisteniami, ku ktorým dospel ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podnetu navrhovateľa, však vyplýva, že generálny prokurátor nezasahoval (a v konečnom dôsledku ani nemohol zasahovať) de facto ani de iure do práva navrhovateľa domáhať sa zapretia otcovstva na súde, teda do jeho práva na súdnu ochranu.

Vzhľadom na subjekt, proti ktorému smeruje podnet navrhovateľa, a vzhľadom na konanie, v súvislosti s ktorým mu navrhovateľ vyčíta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ústavy, sa ústavný súd zaoberal otázkou prípadného porušenia základného práva navrhovateľa na inú právnu ochranu podľa citovaného článku ústavy generálnym prokurátorom.

Je pravdou, že § 62 ods. 1 zákona o rodine priznáva generálnemu prokurátorovi právo podať návrh na zapretie otcovstva proti otcovi, matke a dieťaťu, ak uplynula lehota ustanovená na zapretie otcovstva jedného z rodičov v prípadoch, ak to vyžaduje záujem spoločnosti.

Zákon v uvedených prípadoch generálnemu prokurátorovi priznáva nie len aktívnu legitimáciu na podanie takéhoto návrhu, ale aj oprávnenie samostatne rozhodnúť, či právo podať návrh na zapretie otcovstva využije, takže ani v prípade podania podnetu generálnemu prokurátorovi v tomto smere nevzniká navrhovateľovi na podanie návrhu na zapretie otcovstva generálnym prokurátorom právny nárok.

V obdobných prípadoch, v ktorých právny poriadok oprávňuje na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie mimoriadneho opravného prostriedku orgány prokuratúry (prípadne iný štátny orgán) v záujme plnenia ich úloh, už ústavný súd konštatoval, že možnosť domáhať sa podania takéhoto návrhu alebo opravného prostriedku nemá charakter právneho nároku na jeho podanie, ktorému by bola poskytovaná ústavnoprávna ochrana (mutatis mutandis I. ÚS 53/96, I. ÚS 64/96, I. ÚS 7/00).

Na druhej strane obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu (vrátane prokuratúry), ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94).

V konkrétnom posudzovanom prípade teda z práva navrhovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno vyvodiť právo, aby sa generálny prokurátor jeho podnetom zaoberal podľa ustanovení § 29 až 31 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre (platného a účinného v dobe vybavovania podnetu navrhovateľa) v spojení s § 62 ods. 1 zákona o rodine, nie však právo, resp. právny nárok, aby tomuto podnetu aj vyhovel.

Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že postup generálneho prokurátora prostredníctvom orgánov prokuratúry bol svojvoľný alebo arbitrárny.

Splnenie zákonnej podmienky na podanie návrhu na zapretie otcovstva podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine („... ak to vyžaduje záujem spoločnosti ...“) je generálny prokurátor oprávnený posúdiť sám.

Podľa ustanovenia § 58 ods. 1 zákona o rodine ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, keď manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

Navrhovateľ namietal postup generálnej prokuratúry, ktorá sa zaoberala otázkou možnosti spoľahlivého preukázania, že muž, ktorému svedčí zákonná domnienka otcovstva (teda navrhovateľ), dieťa nespodil, už v štádiu vybavovania jeho podnetu podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine ako s podmienkou na podanie návrhu na zapretie otcovstva generálnym prokurátorom na súd.

Aj keď sa ustanovenie § 58 ods. 1 zákona o rodine týka predovšetkým dokazovania pred súdom a znamená, že dôkazné bremeno preukázania, že je vylúčené splodenie dieťaťa manželom matky, znáša ten, kto takýto návrh podáva, nemožno vylúčiť, aby generálny prokurátor pri posúdení, či je daný záujem spoločnosti na podaní návrhu na zapretie otcovstva podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, zvažoval okrem iných skutočností ako jeden z faktorov aj pravdepodobnosť predpokladu, že muž, ktorému svedčí zákonná domnienka otcovstva podľa zákona o rodine, nie je biologickým otcom dieťaťa. Aj keby však bola táto skutočnosť podľa názoru generálneho prokurátora pred súdom nepochybne preukázateľná, stále môže po zvážení ostatných okolností prípadu dospieť k záveru, že záujem spoločnosti na podaní návrhu na zapretie otcovstva podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine v danom prípade (napr. vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa) daný nie je.

Z listín týkajúcich sa právnej veci navrhovateľa ústavný súd zistil, že orgány prokuratúry si v rámci prešetrovania jeho podnetu vyžiadali stanovisko Okresného úradu v Prievidzi – odboru sociálnych vecí, ktorý sa vyslovil proti podaniu návrhu na zapretie otcovstva v záujme maloletej, pretože prípadný návrh by mohol negatívne ovplyvniť duševný život dieťaťa, a pri konštatovaní, že nie je daný záujem spoločnosti na podaní návrhu na zapretie otcovstva generálnym prokurátorom prihliadli aj na túto skutočnosť, ako to vyplýva z opatrenia Krajskej prokuratúry Trenčín č. k. Kc 3013/2000-7 zo 7. septembra 2000.

Na základe vyššie uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že zo strany generálneho prokurátora nemohlo dôjsť v uvedenej právnej veci k porušeniu základného práva navrhovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Navrhovateľova argumentácia v ďalšej časti jeho podnetu smerovala k záveru, že právo generálneho prokurátora zväziť, či podá alebo nepodá návrh na zapretie otcovstva podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, porušuje rovnosť strán v konaní v zmysle čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 Listiny základných práv a slobôd.

Podľa čl. 47 ústavy má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom (ods. 2). Všetci účastníci sú si v konaní podľa ods. 2 rovní (ods.3).

Podľa čl. 37 Listiny základných práv a slobôd sú si všetci účastníci v konaní rovní.

K porušeniu rovnosti účastníkov v súdnom konaní môže však dôjsť až vtedy, ak sa procesné vzťahy pred všeobecným súdom už rozvinú. Ak sa však konanie pred všeobecným súdom ani nezačalo, v takom prípade k porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 Listiny základných práv a slobôd reálne ani nemohlo dôjsť (mutatis mutandis I. ÚS 36/97, II. ÚS 27/00).

Navrhovateľ vo svojom podnete taktiež uviedol, že v dôsledku nemožnosti zaprieť otcovstvo došlo k porušeniu jeho rodinných práv podľa čl. 41 ústavy a tiež vlastníckych práv, pretože platením výživného na dieťa, ktoré nie je jeho, sa zasahuje do jeho práva na majetok, na obstaranie ktorého mu potom nezostávajú finančné prostriedky, na základe čoho namietol porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol“).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 Dodatkového protokolu má každá fyzická a právnická osoba právo pokojne užívať majetok.

Podnet navrhovateľa smeruje aj v tejto časti proti generálnemu prokurátorovi.

Rozhodovať o zapretí otcovstva, ako aj o určení vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, resp. o jej výške, patrí podľa zákona o rodine v spojení s § 7 Občianskeho súdneho poriadku do právomoci súdu.

Generálna prokuratúra, resp. generálny prokurátor, ako to potvrdzujú aj skutkové tvrdenia navrhovateľa v podnete, o uvedených otázkach nerozhodoval a samotným nepodaním návrhu podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine právo navrhovateľa vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ani jeho právo pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu pre nedostatok príčinnej súvislosti porušiť nemohol.

Navrhovateľ žiadal v petite podnetu vysloviť porušenie čl. 41 ústavy. Zo znenia uvedeného článku s ohľadom na odôvodnenie podnetu, najmä pokiaľ ide o konanie, ktorým malo k porušeniu tohto ustanovenia dôjsť, vyplýva možnosť prípadného porušenia iba čl. 41 ods. 1 prvej vety ústavy: „Manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona.“

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podnetu konštatoval, že generálny prokurátor svojím postupom prostredníctvom príslušných orgánov prokuratúry, ktorým nevyhovelo podnetu navrhovateľa na podanie návrhu na zapretie otcovstva podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, základné práva navrhovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46, čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 Listiny základných práv a slobôd ani práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu porušiť nemohol.

Následne preto nemohlo zo strany generálneho prokurátora dôjsť ani k porušeniu samotného čl. 41 ústavy, prípadne subjektívneho práva navrhovateľa, ktoré by bolo eventuálne možné z čl. 41 ústavy vyvodiť.

III.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, III. ÚS 100/01).

Po preskúmaní podnetu navrhovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel ústavný súd k záveru, že medzi navrhovateľom namietaným konaním generálnej prokuratúry a základnými právami, ktoré mali byť porušené, ide o nedostatok priamej príčinnej súvislosti.

Z vyššie uvedených dôvodov potom ústavný súd rozhodol o podnete navrhovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2001